

TAHSİLAT GENEL TEBLİĞİ SERİ: B SIRA NO: 7 YAYIMLANDI

ÖZET : Tebliğde 2011 yılında Türkiye’de meydana gelen doğal afetler nedeniyle Maliye Bakanlığı tarafından mücbir sebep hali ilan edilen yerlerdeki amme borçlularının aynı Bakanlığa bağlı vergi dairelerine olan borçlarının tecil ve taksitlendirilmesine yönelik açıklamalar yapılmıştır.
“Tecil edilen bu borçlara tecil faizi uygulanmayacaktır.”

Mücbir sözcüğünün sözlük anlamı “zorlayıcı”dır. “Mücbir sebep” ise “herhangi bir kimse tarafından alınacak önlemlere karşı, önüne geçilmesi olanaksız, borcun yerine getirilmesine engel, borçlunun iradesi dışında beklenmedik olaylar” olaylar tanımlanmaktadır.

Vergi Usul Kanunda vergi ödevlerinin yerine getirememesiyle ilgili durumları düzenleyen mücbir sebep halleri ile ilgili düzenlemeler temel olarak 13, 15 ve 111’nci maddelerinde yer almaktadır. Bu düzenlemeler aşağıdaki gibidir.

“Mücbir sebepler:

Madde 13 - Mücbir sebepler:

1. Vergi ödevlerinden her hangi birinin yerine getirilmesine engel olacak derecede ağır kaza, ağır hastalık ve tutukluluk;
 2. Vergi ödevlerinin yerine getirilmesine engel olacak yangın, yer sarsıntısı ve su basması gibi afetler;
 3. Kişinin iradesi dışında vukua gelen mecburi gaybubetler;
 4. Sahibinin iradesi dışındaki sebepler dolayısıyla defter ve vesikalarının elinden çıkmış bulunması;
- gibi hallerdir.

Mücbir sebeplerle gecikme:

Madde 15 - 13 üncü maddede yazılı mücbir sebeplerden her hangi birinin bulunması halinde bu sebep ortadan kalkıncaya kadar süreler işlemez. Bu takdirde tarh zamanaşımı işlemeyen süreler kadar uzar.

Bu hükmün uygulanması için mücbir sebebin malûm olması veya ilgililer tarafından ispat veya tevsik edilmesi lazımdır.

(Ek fıkra: 28/12/2001-4731/4 md.;Değişik üçüncü fıkra: 16/7/2004-5228/1 md.)

Maliye Bakanlığı, mücbir sebep sayılan haller nedeniyle; bölge, il, ilçe, mahal veya afete maruz kalanlar itibarıyla mücbir sebep hali ilân etmeye ve bu sürede vergi ödevlerinden yerine getirilemeyecek olanları tespit etmeye yetkilidir. Bu yetki vergi türleri ve işyerleri itibarıyla; beyannamelerin toplulaştırılması, yeni beyanname verme süreleri belirlenmesi ve beyanname verme zorunluluğunun kaldırılması şeklinde de kullanılabilir.

Ödeme zamanı:

Madde 111 - Vergi, kanunlarında gösterilen süreler içinde ödenir.

....

(Ek: 28/12/2001-4731/4 md.;Değişik altıncı fıkra: 16/7/2004-5228/4 md.) Maliye Bakanlığı; **mücbir sebep** hali ilân edilen yerlerdeki mükelleflerin, bu Kanun kapsamında olup, ödeme süresi afet tarihinden sonraya rastlayan her türlü vergi, ceza ve gecikme faizleri ile bu Kanunun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca verecekleri beyannamelere istinaden tahakkuk ettirilen vergilerin ödeme sürelerini, vadelerinin bitim tarihinden itibaren azamî bir yıl süreyle uzatmaya yetkilidir. Bu yetki; bölge, il, ilçe, mahal ve afetten zarar görenler ile afetten zarar görme derecesi veya vergi türleri itibarıyla farklı süreler tespit etmek suretiyle de kullanılabilir.

Bu suretle belli edilen günler verginin vadesi yerine geçer.”

Bu düzenlemelerle ilgili olarak 10 Kasım 2012 tarihli ve 28463 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6358 sayılı EXPO 2016 ANTALYA KANUNU'nun 21'inci maddesinde aşağıdaki düzenleme yer almıştı.

“ 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “tayin etmeye” ibaresinden sonra gelmek üzere “ayrıca 213 sayılı Kanuna göre doğal afetler nedeniyle ilan edilen mücbir sebep hali kapsamındaki amme borçlularının, mücbir sebep halinin sona erdiği tarihe kadar ödemeleri gereken amme borçları ile mücbir sebep nedeniyle ödeme süreleri ertelenen amme borçlarını faiz alınmaksızın

veya yürürlükteki faiz oranından daha düşük faiz oranıyla tecil etmeye” ibaresi eklenmiştir.”

Bu düzenlemeyle yapılan değişiklik maddenin önceki hali ile karşılaştırmalı olarak aşağıda verilmiştir.

Düzenlemenin Önceki Hali	Değişiklikten Sonraki Hali
Tecil salahiyetini kullanacak ve bu salahiyeti devredecek olan makamlar; tecil edilecek amme alacaklarını tür ve tutar olarak belirlemeye, amme borçlusunun faaliyetine devam edip etmediğini esas alarak tecil edilecek alacakları tespit etmeye, tecilde taksit zamanlarını ve diğer şartları tayin etmeye yetkilidir	Tecil salahiyetini kullanacak ve bu salahiyeti devredecek olan makamlar; tecil edilecek amme alacaklarını tür ve tutar olarak belirlemeye, amme borçlusunun faaliyetine devam edip etmediğini esas alarak tecil edilecek alacakları tespit etmeye, tecilde taksit zamanlarını ve diğer şartları tayin etmeye ayrıca 213 sayılı Kanuna göre doğal afetler nedeniyle ilan edilen mücbir sebep hali kapsamındaki amme borçlularının, mücbir sebep halinin sona erdiği tarihe kadar ödemeleri gereken amme borçları ile mücbir sebep nedeniyle ödeme süreleri ertelenen amme borçlarını faiz alınmaksızın veya yürürlükteki faiz oranından daha düşük faiz oranıyla tecil etmeye yetkilidir.

Bu düzenlemeye ilişkin açıklamalarımız, 12.11.2012/192 sayılı Sirkülerimizde yer almıştı.

Bu kapsamda, 31 Aralık 2012 tarihli ve 28514 (4. Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan TAHSİLAT GENEL TEBLİĞİ SERİ: B SIRA NO: 7’de, 2011 yılında Türkiye’de meydana gelen doğal afetler nedeniyle Maliye Bakanlığı tarafından mücbir sebep hali ilan edilen yerlerdeki amme borçlularının aynı Bakanlığa bağlı vergi dairelerine olan borçlarının tecil ve taksitlendirilmesine yönelik açıklamalar yapılmıştır.

II-Kapsam

6183 sayılı Kanununun 6358 sayılı Kanununun 21 inci maddesi ile değişik 48 inci maddesinin vermiş olduğu yetki çerçevesinde bu Tebliğ kapsamına giren; mücbir sebep halleri, tecil edilebilecek amme alacakları ve mükellefler aşağıda belirtilmiştir.

a) Kapsama Giren Mücbir Sebep Halleri

213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamında doğal afetler nedeniyle Maliye Bakanlığınca;

- Kütahya İli Simav İlçesinde 19/05/2011 tarihinde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle Simav, Hisarcık, Şaphane ve Pazarlar ilçelerindeki mükellefler için 19/05/2011 ile 29/02/2012 tarihleri arasında,
- Rize İlinde 24/09/2011 tarihinde meydana gelen sel felaketi nedeniyle il merkezindeki mükellefler için 24/09/2011 ile 31/12/2011 tarihleri arasında,
- Van İlinde 23/10/2011 tarihinde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle Van İli merkez ve ilçelerinde, Ağrı İli Patnos İlçesi ve Bitlis İli Adilcevaz İlçesindeki mükellefler için 23/10/2011 ile Bakanlıkca mücbir sebebin sona erdiğinin ilan edileceği tarih arasında,

vergi uygulamaları bakımından mücbir sebep hali ilan edilmiştir.

Bu Tebliğ kapsamına yukarıda belirtilen doğal afetler nedeniyle ilan edilmiş olan mücbir sebep halleri girmektedir.

b) Kapsama Giren Alacaklar

Doğal afetler nedeniyle ilan edilen mücbir sebep hali kapsamındaki amme borçlularından aranan;

- Vadesi mücbir sebep halinin başladığı tarihten önceki tüm amme alacaklarının,
- Mücbir sebep halinin başladığı tarihten önce tahakkuk etmiş olup, vadesi mücbir sebep hali ilan edilen tarih ile mücbir sebebin sona erdiği tarih aralığına rastlayan her türlü amme alacaklarının,
- İkmalen, re'sen veya idarece tarh edilen ve vadesi mücbir sebep halinin başladığı tarih ile sona erdiği tarih aralığına rastlayan her türlü amme alacaklarının,

- Mücbir sebep hali ilan edilen tarih ile mücbir sebebin sona erdiği tarih arasında yıllık olarak tahakkuk eden amme alacakları ile her ne şekilde olursa olsun vadesi bu tarih aralığına rastlayan amme alacaklarının,
- Mücbir sebep hali ilan edilen tarih ile mücbir sebebin sona erdiği tarih arasında verilmesi gereken vergi beyannameleri ve bildirimlere istinaden gerek bu dönemde tahakkuk eden gerekse mücbir sebebin sona erdiği tarihten sonra mücbir sebep nedeniyle verilme süresi uzayan ve uzatılan süre içerisinde verilen beyanname ve bildirimlere istinaden tahakkuk edecek amme alacaklarının (Maliye Bakanlığınca tecili uygun görülmeyenler hariç),

bu Tebliğde öngörülen şartlarla tecil ve taksitlendirmeye tabi tutulması uygun görülmüştür.

c) Kapsama Giren Mükellefler

Doğal afetın meydana geldiği tarih itibarıyla mücbir sebep hali ilan edilen yerde faal mükellefiyet kaydı bulunan mükelleflerden,

- merkezleri yönünden doğal afetın meydana geldiği yer vergi dairesinde mükellefiyeti bulunanların ülke genelindeki tüm vergi dairelerine,
- şubeleri yönünden veya yalnızca süreksiz mükellefiyetleri nedeniyle doğal afetın meydana geldiği yer vergi dairesinde mükellef bulunanların yalnızca bu vergi dairelerine

olan ve tecil edilebilecek alacaklar yönünden kapsamda bulunan borçları bu Tebliğ göre tecil ve taksitlendirilebilecektir.

Doğal afetın meydana geldiği yerde doğal afetın meydana geldiği tarihten önce mükellefiyetini terk edenler ile bu tarihten sonra mükellefiyet tesis edenlerin, sadece doğal afetın meydana geldiği yerdeki vergi dairelerine olan ve tecil edilebilecek alacaklar yönünden bu Tebliğ kapsamında bulunan borçlarının tecil ve taksitlendirilmesi mümkündür.

Örnek 1-Doğal afetın meydana geldiği tarihte Van İlinde merkezi itibarıyla mükellefiyet kaydı bulunan borçlunun, Van Vergi Dairesi ile Ankara Vergi Dairesi Başkanlığına bağlı Hitit Vergi Dairesi ile Veraset ve Harçlar Vergi Dairesine olan ve tecil edilebilecek alacaklar yönünden kapsama giren borçlarının bu Tebliğde yapılan açıklamalara göre tecil ve taksitlendirilmesi mümkün bulunmaktadır.

Örnek 2- Doğal afetin meydana geldiği tarihten önce Van İlindeki mükellefiyeti sona eren borçlunun, sadece Van Vergi Dairesindeki tecil edilebilecek alacaklar yönünden kapsama giren borçları bu Tebliğe göre tecil ve taksitlendirilecek, ülke genelindeki diğer vergi dairelerine olan borçları bu kapsamda taksitlendirilemeyecektir.

Örnek 3- Doğal afetin meydana geldiği tarihten sonra Van İlinde mükellefiyet tesis ettiren borçlunun, Van Vergi Dairesi ile Ankara Vergi Dairesi Başkanlığına bağlı Hitit Vergi Dairesine borçlu olması durumunda sadece Van Vergi Dairesindeki tecil edilebilecek alacaklar yönünden kapsama giren borçları bu Tebliğe göre tecil ve taksitlendirilecektir.

Örnek 4- Doğal afetin meydana geldiği tarih itibarıyla Van İlinde süreksiz mükellefiyet kaydı bulunan borçlunun sadece Van Vergi Dairesindeki tecil edilebilecek alacaklar yönünden kapsama giren borçları bu Tebliğe göre tecil ve taksitlendirilecek, ülke genelindeki diğer vergi dairelerine olan borçları bu kapsamda taksitlendirilemeyecektir.

Örnek 5- Doğal afetin meydana geldiği tarih itibarıyla Van İlinde şube olarak mükellefiyet kaydı bulunan borçlunun sadece Van Vergi Dairesindeki tecil edilebilecek alacaklar yönünden kapsama giren borçları bu Tebliğe göre tecil ve taksitlendirilecek, mükellefin ülke genelindeki diğer vergi dairelerine olan borçları bu kapsamda taksitlendirilemeyecektir.

III-Başvuru Süresi ve Şekli

Bu Tebliğ kapsamında tecil ve taksitlendirmeden yararlanabilmek için,

- Kütahya İli Simav İlçesinde 19/05/2011 tarihinde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle ilan edilen mücbir sebep hali kapsamında olan Simav, Hisarcık, Şaphane ve Pazarlar ilçelerindeki mükelleflerin,
- Rize İlinde 24/09/2011 tarihinde meydana gelen sel felaketi nedeniyle ilan edilen mücbir sebep hali kapsamında olan il merkezindeki mükelleflerin,
- 1/4/2013 tarihi mesai saati bitimine kadar bağlı buldukları vergi dairelerine tecil ve taksitlendirme talep formu ile başvuruda bulunmaları gerekmektedir.

Diğer taraftan, Van İlinde 23/10/2011 tarihinde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle ilan edilen mücbir sebep hali kapsamında olan Van İli merkez ve ilçelerinde, Ağrı İli Patnos İlçesi ve Bitlis İli Adilcevaz İlçesindeki mükelleflerin;

- Mücbir sebep hali ilan edilen tarih ile mücbir sebebin sona erdiği tarih arasında verilmesi gereken vergi beyannameleri ve bildirimlere istinaden gerek bu dönemde tahakkuk eden gerekse mücbir sebebin sona erdiği tarihten sonra mücbir sebep nedeniyle verilme süresi uzayan ve uzatılan süre içerisinde verilen beyanname ve bildirimlere istinaden tahakkuk edecek amme alacakları için yapacakları başvuruların; mücbir sebebin sona erdiği tarihin rastladığı ayı takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, bu beyanname ve bildirimlere istinaden tahakkuk edecek amme alacaklarının vadelerinin bu tarihten daha sonraki bir tarihe rastlaması halinde ise vadelerinin bitim tarihine kadar,
- Bu Tebliğ kapsamında tecil edilebilecek diğer borçları için mücbir sebebin sona erdiği tarihin rastladığı ayı takip eden üçüncü ayın sonuna kadar,

bağlı buldukları vergi dairelerine tecil ve taksitlendirme talep formu ile başvuruda bulunmaları gerekmektedir.

Bu kapsamda tecil talep edecek mükellefler tüm borçları için tecil ve taksitlendirme talebinde bulunabilecekleri gibi fer'ileri de dahil olmak şartıyla tercih edecekleri borçları için de talepte bulunabileceklerdir.

Birden fazla vergi dairesinde mükellefiyet kaydı bulunan mükellefler, her bir vergi dairesine olan borçları için ayrı ayrı talepte bulunacaklardır.

Bu Tebliğ kapsamındaki başvuruların posta yoluyla yapılması mümkün olup, bu takdirde başvuru dilekçelerinin taahhütlü posta veya APS ile gönderilmesi halinde postaya verildiği tarih, adi posta ile gönderilmesi halinde ise vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarih başvuru tarihi olarak dikkate alınacaktır.

IV-Taksit Süresi ve Tecil Faizi

Bu Tebliğ kapsamında yapılan başvurular 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi ve tecile ilişkin diğer mevzuat çerçevesinde değerlendirilecek ve talebi uygun görülen mükelleflerin borçları azami 24 ay süre ile taksitlendirilebilecektir.

Tecil edilen bu borçlara tecil faizi uygulanmayacaktır.

V-Diğer Hususlar

1- Bu Tebliğ kapsamında tecil ve taksitlendirmeden yararlanmak üzere başvuruda bulunan mükelleflerin tecil talepleri, bu Tebliğde belirlenen hususlar ile tecile ilişkin diğer mevzuatla belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde değerlendirilerek sonuçlandırılacaktır.

2- Bu Tebliğ kapsamında tecil edilen borçlar için mükelleflere; ödenecek taksit tutarlarını ve taksitlerin vade tarihlerini (taksitlerin vade tarihi olarak her ayın son iş günü belirtilecektir) gösteren bir yazı tebliğ edilecektir. Ayrıca, tebliğ edilen yazıda tecil edilen borçların tecil şartlarına uygun ödenmemesi halinde, tecil şartlarının ihlal edilmiş olacağı ve amme alacağının cebren takip ve tahsil edileceği hususuna yer verilecektir.

3- Bu Tebliğ kapsamında olup, bu Tebliğin yayımı tarihinden önce;

a) Tecil edilmiş ve tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olan amme alacaklarının, bu Tebliğin yayımı tarihinden sonra ödenmesi gereken taksit tutarlarına, müracaat tarihlerinden bu Tebliğin yayımı tarihine kadar geçerli olan tecil faizi oranları uygulanacak, bu Tebliğin yayımı tarihinden sonra ise tecil faizi hesaplanmayacaktır.

b) 6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesine göre tecil talebinde bulunan ancak talepleri değerlendirme aşamasında olan mükelleflerin tecil talepleri bu Tebliğ kapsamında azami 24 aylık süre de göz önünde bulundurulurularak sonuçlandırılacaktır.

Bu çerçevede başvuruda bulunan mükelleflerin borçları için ilk müracaat tarihinden bu Tebliğin yayımlandığı tarihe kadar geçerli olan tecil faizi oranları uygulanacak, bu Tebliğin yayımı tarihinden sonra ise tecil faizi hesaplanmayacaktır.

4- Bu Tebliğ kapsamında borçları taksitlendirilen mükelleflere, tecil ve taksitlendirilen borçlarının % 10'unu ödemiş olmaları ve vadesi

geçmiş başkaca bir borcunun bulunmaması şartlarıyla vadesi geçmiş borcunun bulunmadığına dair yazı verilecektir.

5- Motorlu taşıtlar vergisinden borcu olan mükelleflerin, bu Tebliğ ile getirilen düzenlemeden yararlanmak üzere her bir taşıt itibarıyla hesaplanacak toplam borç tutarı için başvuruda bulunmaları zorunludur.

Bu Tebliğ kapsamında motorlu taşıtlara ilişkin vergi ve diğer amme alacaklarının da tecili uygun görülmüş olmakla birlikte, bu türden borçları tecil edilmiş mükelleflerin, maliki oldukları taşıta ilişkin satış ya da devir yapabilmeleri için tecil edilen borçlarını defaten ödemeleri gerekmektedir.

6- Bu Tebliğ kapsamında yapılan taksitlendirmelere uygun ödemede bulunulmaması halinde tecil ihlal edilmiş olacaktır. Ancak mükelleflerin taksitlendirme süresi içerisinde tecilin geçerli sayılması yönünde talepte bulunmaları halinde bu talepleri tecili yapan makam tarafından değerlendirilerek sonuçlandırılacaktır.

7- Bu Tebliğde belirtilen sürede yapılmayan tecil ve taksitlendirme başvuruları Seri:A Sıra No:1 Tahsilat Genel Tebliği ile tecile ilişkin diğer mevzuatla belirlenen usul ve esaslara göre değerlendirilerek sonuçlandırılacaktır.

8- Bu Tebliğe göre yapılacak teciller hakkında da Seri:A Sıra No:1 Tahsilat Genel Tebliğinde, teminat uygulamasına ve tecil edilecek borç için tatbik edilmiş hacizlere ilişkin yapılan açıklamalar dikkate alınacaktır.

9- 213 sayılı Kanun ile 6183 sayılı Kanunda yer alan sorumluluk düzenlemeleri nedeniyle mirasçılar, kanuni temsilciler ve ortaklar gibi asıl amme borçlusunu dışında amme borçlusunu sayılan kişiler de bu Tebliğ ile getirilen düzenlemeden sorumlu oldukları tutar için talepte bulunmaları halinde yararlanabileceklerdir.

Adi ortaklıklarda ve kollektif şirketlerde ortaklar ortaklığın ödenmemiş borçlarından müştereken ve müteselsilen sorumlu olduklarından, ortaklığın borçları için hisseleri nispetinde Tebliğ hükümlerinden yararlanmaları mümkün bulunmamaktadır. Bununla birlikte, ortaklar ortaklık borçlarının tamamı için Tebliğ ile getirilen düzenlemeden yararlanabileceklerdir.

Saygılarımızla...

